

"Oude" woorden en begrippen uit de Statenvertaling verklaard

Woordenlijst Statenvertaling

N.B.: Wanneer de Bijbeltekst erbij aangegeven is, wil dit - volgens Trommius' Concordantie - zeggen dat het desbetreffende woord meestal slechts éénmaal in de Heilige Schrift voorkomt.

A

aanmerken	acht slaan (op)	
aantijgen (toog aan)	aantrekken	
abba (Grieks)	vader	
achterklap	kwaadspreken	
afgang	helling	
afkomeling	nakomeling	Jesaja 22 : 24
afteren	uitputten	Job 24 : 2
aftreden	terzijde treden	Jeremia 15 : 5
aftren	doen vergaan	
afwezen	afwezigheid	
afzetsel	uitstekend lijstwerk aan het altaar	
ajuin	ui	
amechtig	buiten adem	
archangel	aarts- (eerste) engel	
armgesmijde	armsieraad	2 Samuël 1 : 10

B

bagge	edelsteen	
baktand	tand van de kinnebak	
balg	buik: maag	
banket	feestmaal	Amos 6 : 7
basilisk	bijzonder giftige slangensoort	
bedekte lieden	huichelaars	Psalm 26 : 4
bedólah	balsemhars	
begeven	1. in de steek laten 2. (zijn hart) op iets richten	
begraving	wal	Lukas 19 : 43
begrip	omvang	Jesaja 22 : 18
behémoth	nijlpaard	Job 40 : 10
beiden	wachten	
bekkeneel	schedel	2 Koningen 9 : 35
bekomen	wegkomen	Richteren 6 : 21
beleiden	met beleid handelen	Prediker 2 : 19
belezer	duivelbanner	
berd(eren)	bord(en), plank(en)	
beroerte	verwarring, opschudding, rumoer	
bescheid	verslag, antwoord	
bescheiden	beschikken	
bescheidenheid	vriendelijkheid	
bescheidenlijk	duidelijk	
bescheidenlijker	oordeelkundiger	
bescheidenst	meest nauwgezet	Handelingen 22 : 3; 26 : 5
beschutsel	middel tot beschutting	

Statenvertaling	verklaring	Bijbeltekst
beslotene en de verlatene	die door muren besloten zijn en die in het veld achtergelaten zijn; dus: allen zonder uitzondering	
bestaan	verwant zijn	Markus 3 : 21
bestieren	besturen	
betaalsheer	iemand die huurtroepen in dienst heeft	Jesaja 33 : 18
betuinen(-ing)	met heg: heining omringen	
beukelaar	schild met knop	
beukhamer	grote hamer	Psalm 74 : 6
bewerpen	ontwerpen	Éxodus 32 : 4
bewimpelen	bedekken	
bewindsel	sluier	Jesaja 25 : 7
bézie	bes	
bezorgen	zorgen voor, verzorgen	
bezwaarnis	bezwaar, schuld	
blanketsel	poeder: kleursel	Jeremia 4 : 30
blating	geluid van vee	Richteren 5 : 16
bles	kaal, haarloos	Leviticus 13 : 41
blesse	kale plek vooraan het hoofd	Leviticus 13 : 42, 43
boeleerder	overspelige minnaar	
boerdom	hoerij	Jeremia 13 : 27
botte	knop, uitspruitsel niet bezaaien	Jesaja 18 : 5
brandkoren	ziekte in gewas	
brasser	doorbrengen	Deuteronomium 21 : 20
breidelen	toom aandoen	Psalm 32 : 8
brasse	breuk, opening in een muur	
buithalzen	buitmaken	Richteren 5 : 30
busboom	buksboom (heester)	
bussel	bos, bundel	Matthéüs 13 : 30
C		
cedeltje	lijst	Numeri 5 : 23
chalcedon	soort topaas	Openbaring 21 : 19
chrysoliet	goudsteen	Openbaring 21 : 20
chrysopraas	groene agaat	Openbaring 21 : 20
cijns	belasting	
cijnsbaar	schatplichtig	
consciëntie	geweten	
D		
dagmaat	afmeting in de dag	Éxodus 16 : 4
dagorde	volgorde	Lukas 1 : 5, 8
dammen	afdammen	Jesaja 19 : 6

deksel	bedekking	
denningen	vloeren in scheepsruim	Ezechiël 27 : 5
derven	missen	Romeinen 3 : 23
deunen	klinken, lawaai maken	
dierbaar	schaars	1 Samuël 3 : 1
dille	soort kruid	Matthéüs 23 : 23
dolligheid	razernij	Prediker 10 : 13
doordrenken	doordrenkt	Jesaja 34 : 7
doorluchtig	verheven, roemwaardig	
drachme	oude Griekse zilveren munt	
drekgoden	valse goden	
droesem	bezinksel, grondsoep	
drom	weefsel	Jesaja 38 : 12
dubbelhartig	geveinsd, vals	
dûdaim	zogenaamde liefdes-appelen	
duivelskunstenaar	tovenaar	

E

edik	azijn	
eenhoorn	neushoorn, rinoceros	
eerbieding	eerbied	Hebreeën 12 : 28
eerlijk	1. aanzienlijk, geëerd, eerbaar 2. betamelijk, behoorlijk	
eersteling	eerstgeborene, eerste vrucht	
efod	lijfrok voor priesters, ook gebruikt als gewaad van afgodsbeeld	
elpenbeen	ivoor	
ergeren	verleiden, ten valstrik zijn	
geërgerd worden	zich stoten, ten val komen	
ergernis	verleiding, iets waarover men struikelt	
exempel	voorbeeld	

F

feilen	tekortschieten
filosofie	wijsbegeerte
fiool	flesje, schaal
frontier(en)	grens(zen)

G

gadeslaan	nauwlettend beschouwen	
galban	gomhars	Exodus 30 : 34
gebint	samenstel van balken	Prediker 10 : 18
gebraad	gebraden vlees	Jesaja 34 : 16
gebrekkelijk	nalatig	Jakobus 1 : 4

Statenvertaling	verklaring	Bijbeltekst
gebuur	buur	
gedenkcedel	briefje aan de gebedsriem	Matthéus 23 : 5
gedeon	geraas, gedaver	Ezechiël 26 : 13
gedichtsel	overleggingen	
geil	zeer wellustig	Jeremia 50 : 11
gekkernij	gekheid	Efeze 5 : 4
geklap	gepraat	
gekrookt	geknakt	
gekrijt	geschrei	
gelaten, zich	zich gedragen, behandelen, veinzen	
gelid	(mensen)geslacht	
gelusten	believen, behagen	
geluwen	geel(kleurig)	Psalm 68 : 14
gemacht	(mnl.) geslachtsdeel	Leviticus 21 : 20
gemeen	algemeen, gemeenschappelijk	
gemak (heimelijk)	wc	2 Koningen 10 : 27
gemeenhave	bezit, eigendom	
gemoet (in het)	tegemeot	
genaken	naderen	
genereren	verwekken	
geplekt	van plekken voorzien, bont	
gerechte	zuivere	Deuteronomium 25 : 15
gerechtigd	rechtvaardige	
gerechtige	rechtvaardige	
gereedschap maken	aanstalten maken	
gerai	rondzang	Lukas 15 : 25
gesprenkeld	gespikkeld	
gestadig	bestendig	
getuiging	getuigenis	Hebreeën 3 : 5
getweerd	getwijnd (van dubbel garen)	
(bij) geval	toevallig	
gevankelijk	als gevangene	
gewand	(dek)kleed	Exodus 27 : 20
geweer	wapentuig (een werpspies)	
geworden	te deel vallen	
(laten) geworden	zijn gang laten gaan	
gezette	inzetting	Spreuken 31 : 5
gezweer	gezwel	
gieren	hevig begeren	Habakuk 2 : 9
gieting	het gieten	
glinster	glans	Ezechiël 21 : 10
goedsmoeds	welgemoed	
goferhout	soort naaldhout	Genesis 6 : 14
gram (moedig)	boos, toornig	

Statenvertaling	verklaring	Bijbeltekst
grauwigheid	grauwe kleur	Hosea 7 : 9
graveersel	wat gegraveerd is	
grendelboom	sluitboom	Richteren 16 : 3
griffie	schrijfstift, griffel	
groenen	fleurig zijn, tieren	
groensel	groen gewas	Job 39 : 11
grootmoedig	edel van gemoed	Spreuken 28 : 25
grotelijks	in grote mate	Lukas 1 : 58
guichelaar	tovenaar, waarzegger	
gulden	gouden	Prediker 12 : 6
H		
haageik	lage eikeboom	Jesaja 6 : 13
hagab	soort sprinkhaan	Leviticus 11 : 22
haken	heftig verlangen	
Halleluja	Looft den Heere!	
handelen	(soms) hantéren,	
handeloos	machteloos	
handhave	handvatsel	
handsteen	met de hand gevormde baksteen	
hantering	handwerk, werk bedrijf	
hargol	soort sprinkhaan	Leviticus 11 : 22
hasmal	blinkend metaal	
hatelijk	krenkend, afschuwelijk, gierst	
heffe	grondsop, droesem	Jeremia 48 : 11
heimelijk gemak	privaat	2 Koningen 10 : 27
heimelijkheid	afzondering	
herre	scharnier	
heten	gebieden	Nahum 2 : 7
hin	soort maat	
hoekberd	hoekplank	
hoerenwinkel	bordeel	Numeri 25 : 8
honigdauw	schimmel, graanziekte	
honingzeem	het beste van de honing	
horzel	grote vlieg of wesp	
hui	hei, ho!	Zacharía 2 : 6, v.
huiswaard	heer des huizes	Romeinen 16 : 23
hulledoek	omslagdoek	Jesaja 3 : 23
hysop	soort heester	
I		
ijver, ijverig	in OT vaak: naijver, naijverig	
impost (oude)	belasting	
investen	vastzetten in	Spreuken 8 : 25

Statenvertaling	verklaring	Bijbeltekst
inwijken inwortelen	binnenwaarts de wijk nemen wortel vatten, ingroeien	Richteren 4 : 18
J		
jaarweek	tijd van 7 jaar	Leviticus 25 : 8
jarig	één jaar oud	
jaspis	steensoort (kwarts)	
jeneverkool	houtskool van de jeneverboom	Psalm 120 : 4
jokken	dartelen, stoeien	
jongens	knechts	bijv. Genesis 22 : 3
jota	kleinste letter van het Griekse alfabet	Matthéüs 5 : 18
jouwen	schreeuwen	Job 30 : 5
K		
kalmus	olie uit de kalmoesplant	
kapiteel	bekroning vaneen zuil	
karbonkel	1. edelgesteente 2. vurig gezwel	Éxodus 28 : 39 Deuteronomium 32 : 24
kassie	soort kaneel	
kelen	slachten	
ketelachtig	kittelorig	2 Timothéüs 4 : 3
kieken	kuiken	
kinnebak	onderkaak	
klapachtig	praatzuchtig	
klappen	praten	Psalm 69 : 13
klapper	prater	Handelingen 17 : 18
klapwoord	spreekwoord	Job 30 : 9
kloot	bol, kogel	Jesaja 17 : 13
knechtje	jongetje	
koen	dapper	Job 41 : 1
kond doen	verkondigen	Lukas 2 : 15
kondschapper	berichtgever	Jeremia 51 : 31
kotjes	celletje	Jeremia 37 : 16
kouw	kooi	Jeremia 5 : 27
krakeel	ruzie	
krakling	twist	1 Timothéüs 6 : 5
kramer	koopman met kraam	
krauwel	haak (3 tanden)	
krauwsel	jeuk	
krenken	schade toebrengen	
kreuken, kroken	knakken	
krielen	krioelen	Éxodus 8 : 3
kristallen	van kristal	Jesaja 54 : 12

Statenvertaling	verklaring	Bijbeltekst
kristallijn	van kristal	Jesaja 54 : 12
kroniek	jaarboek	
krop	hals, gezwel in de hals	
krijten	kermen, luid roepen	
kunstelijk	kunstig	
kwelen	kwijnen, sukkelen	
kwinkeleren	vrolijk zingen	Amos 6 : 5
L		
lage	ligging; ook: list	
landouw(e)	veld, weiland	
landpalen	grenzen	
langen	aangeven, halen	
leger	1. krijgsmacht, grote menigte 2. legerplaats 3. bed	
lemmer	kling van zwaard	
lemmet	kaarsepit	Matthéüs 12 : 20
lenen	leunen	
leugenstoffeerder	verzinner van leugens	Job 13 : 4
leviathan	1. zeemonster 2. krokodil	
lezen	opzamelen, (soms)	bijv. Jesaja 17 : 5
lieve	geliefde	1 Timothéüs 6 : 2
lieven	liefhebben	Johannes 14 : 21
linzen	soort erwten	
loerplaats	plaats (in bos) om te spieden	Job 37 : 8
look	knoflook	Numeri 11 : 5
(rode) loop	diarree	Handelingen 28 : 8
(ter) loops	in der haast	1 Samuël 17 : 17
loos	niet echt, bedrieglijk	
lossigheid	losheid	Jesaja 3 : 24
luchtig	niet compact of dicht	Matthéüs 17 : 5
luidbaar	bekend	1 Thessalonicenzen 1 : 8
lusten	begeerlijk voorkomen	
lustig	1. lieflijk 2. vrolijk	
lijnwaad	linnen (kleed)	
M		
maagdom	maagdelijke toestand	
maagschap	familie	
Machtigen	Engelen	Psalm 78 : 25
magen	bloedverwanten	

Statenvertaling	verklaring	Bijbeltekst
male	reiszak, valies	
malen	schilderen	Ezechiël 8 : 10
maliënkolder	(ijzeren) harnas	2 Samuël 1 : 9
mammon	geldgod	
meerle	merel, lijst	Jesaja 34 : 15
meesteren	trachten te genezen	
mei	bladertak	
meien	bloeiende takken	
menie	rode verfstof	
mergbeest	vet beest	Psalm 66 : 15
metréte	soort maat	Johannes 2 : 6
minne	liefde	
mirre	welriekende hars	
mirt	altijd groene heester	
misdragen	een misdraacht hebben	
miszaken	ontkennen	Lukas 8 : 45
moedwil	boos opzet	Genesis 49 : 6
moei	tante	
moerbezinboom	moerbeiboom	
monstering	het keuren van krijgsvolk	2 Kronieken 26 : 11
mortier	vijzel	
most	druivensap	
mud	inhoudsmaat	Lukas 16 : 7
munte	plantensoort	
murmelen	halflied zeggen	Johannes 7 : 32
murmureren	morren	
N		
naarstig	ijverig	
nademaal	aangezien	
naken	naderen	
namaals	later	
nardus	olie uit de nardusplant	
naspraak	achterklap	
natrachten	navolgen, nastreven	
nederheid	lage staat	Lukas 1 : 48
neef	kleinzoon	Genesis 21 : 23; Job 18 : 19
neginoth	snarenspeel	
netelheide	heide vol brandnetels	Zefanja 2 : 9
neutstenen	voorstekende stenen	1 Koningen 7 : 9
nooddruftigheden	behoefden	Jakobus 2 : 16
nijd(igheid)	afgunst	
nijdig	afgunstig	

O

oksel	armholte	
Oméga	laatste letter Griekse alfabet	
omtijen	omtrekken	
omzweven	omzwerven	
onbandig	aan geen band gehoorzaamend	Hosea 4 : 16
ondergorden	met een gordel steunen	
onderlaten	nalaten	Habakuk 1 : 4
onderwinden	(zich) verstouten	
oneerlijk	oneerbaar, onbetamelijk	
ongeformeerd	ongevormd	Psalm 139 : 16
ongeheveld	ongegist	
ongerecht(ig)e	onrechtvaardige	
ongevold	niet gekrompen	Matthéüs 9 : 16
onhandig	ongehoorzaam	Hosea 4 : 16
oniche	onyx, soort marmer	Éxodus : 34
onnozel	zonder schuld	Hebreeën 7 : 26
ontallijk	ontelbaar	Hebreeën 11 : 12
ontdekken	openmaken	Markus 2 : 4
ontlenen	te leen vragen	
ontuchtigheid	onkuisheid	
ontwenden	wegnemen	
onvoorziens	plotseling	
onwaard	versmaad	
onzinnig	zinneloos	
oorbaar	nuttig, voordelig	
oorblazer	kwaadspreker	
opliggen	zijn plicht zijn	Ezechiël 45 : 17
opsperren	wijd openzetten	
optrekken	(soms:) opvoeden	
opwellen	opborrelen, doen gisten	
ordinantie	instelling, verordening	
ordineren	vast-, instellen	
ordonnantie	voorschrift	
ouderlingschap	de gezamenlijke ouderlingen	1 Timothéüs 4 : 14
overbrengen	doorbrengen (van tijd)	
overhand hebben	't sterkst zijn	
overmogen	overwinnen	
overspel	echtbreuk	
overtogen	geheel bedekt	

P

palen aan	grenzen aan	
-----------	-------------	--

Statenvertaling	verklaring	Bijbeltekst
pardel	luipaard	Openbaring 13 : 2
patriarch	aarts (= eerste) vader	
perikel	gevaar	
poëet	dichter	Handelingen 17 : 28
pijp	(soms:) fluit	
pijpen	fluiten	1 Koningen 1 : 40
plateel	vlakke schotel of schaal	
pletteren	plat slaan	Deuteronomium 28 : 33
poëet	dichter	Handelingen 17 : 28
porfier	soort graniet	
psalter	soort harp met 13 snaren	
R		
raad	1. overleg, plan, advies 2. Grote Raad, Sanhedrin 3. raadsman	
raadslaan	beraadslagen	
raadslag	overlegging, plan, besluit	
Rabbi (Christus)	Meester	
rabonni	rabbi	Markus 10 : 51
Rabboundi	mijn Meester	
raka	leeghoofd	Matthéüs 5 : 22
rantsoen	losprijs	
razen	1. (soms:) waanzinnig zijn 2. zich laten verdwazen	Jeremia 50 : 38
rechtelijk	overeenkomstig het recht	Handelingen 12 : 19
reien	zingen en springen	Richteren 21 : 23
reize	(soms) maal, keer	
richtig	van recht	Jesaja 26 : 10
richtlood	paslood	Jesaja 34 : 11
riet (van de kandelaar)	arm	
rode loop	dysenterie	Handelingen 28 : 8
roerband	ijzeren band om het roer te bevestigen	Handelingen 27 : 40
rondas	groot rond schild	
roof	korst op wond of zweer	Leviticus 13 : 23, 28
rookschaal	reukschaal	
rosbaar	draagstoel tussen twee paarden of muilezels	Jesaja 66 : 20
rotten (zich)	samenrotten	
ruchelen	balken	Job 6 : 5
ruite	plantesoort	Lukas 11 : 42
runnen	stollen, stremmen	Job 10 : 10

S

saffraan	specerij	Hooglied 4 : 14
samenrotting	samenscholing	
sardius	edelsteen	
sardonix	veelkleurige edelsteen	
schalkheid	guitigheid	Psalm 64 : 7
schamelheid	schaamdelen	Deuteronomium 25 : 11
schel	vlies over het oog	Handelingen 9 : 18
schicht	pijl, puntig wapen	Job 41 : 17
schiggajôn	klaaglied	Psalm 7 : 1
schijnrede	drogrede	Kolossenzen 2 : 23
schikken	(soms:) zenden	
schilf	bies, riet	Jesaja 19 : 6
schrabben	krabben	
schuifuit	soort uil	
schuldheer	schuldeiser	
schutten	keren, stuiten	Ezechiël 31 : 15
signet	zegelring, stempel	1 Koningen 21 : 8
sittimboom	acacia	
slager	iemand die manslag begaat	
slecht	eenvoudig	Psalm 19 : 8
slechten	beslechten	Handelingen 19 : 39
slechtigheid	boosheid	
slibberen	uitglijden	Psalm 37 : 31
sлом	krom	Jesaja 27 : 1
smijter	vechtersbaas	1 Timothéüs 3 : 3
smoutig	vet	
solham	soort sprinkhaan	Leviticus 11 : 22
spadelingen	nakomers	Genesis 30 : 42
spade	laat	
spang	sieraad	Hooglied 1 : 10 v.
spansel	stukje zacht metaal	Éxodus 35 : 22
spelt	soort grove tarwe	
spenen	aambeien	
spinrok	stok waarom men windt	
	wat men spinnen zal	Spreuken 31 : 19
spoedigen	bespoedigen	Jesaja 5 : 19
sponde	bedstede	Amos 3 : 12
sporen naar	navolgen	Numeri 15 : 39
sprank	vonk, straaltje	
stadie	oude Griekse lengtemaat (182 m.)	
stater	oude Griekse munt (van zilver, goud)	
statuur	gestalte	
stede	plaats	

Statenvertaling	verklaring	Bijbeltekst
steelswijze	onmerkbaar	2 Samuël 19 : 3
steng	houten stok	Numeri 21 : 8 v.
stieren	besturen	Spreuken 16 : 9
stofferen	opdissen	
stokebranden	aanstokers van twist	Psalm 57 : 5
(van) stonden (aan)	aanstonds	
stormram	grote mast om te rammeien	
stout(elijk)	1. vrijmoedig, overmoedig	
	2. onstuimig	Psalm 124 : 5
stouthartig	vermetel	Psalm 76 : 6
strijding	twist	Titus 3 : 9
strijken	neerlaten	Handelingen 27 : 17
strikclisjes	lusjes	
struis	struisvogel	
sulfervervig	geel als zwavel	Openbaring 9 : 17
T		
tastelijk	tastbaar	Hebreeën 12 : 18
tegenloop	doelwit	Job 7 : 20
terafim	afgodsbeeldjes	
tering	uitgaven voor levensonderhoud (soms)	
tittel	puntje, stipje	
toehoren	toebehoren	Genesis 26 : 20
toeleggen	erop aansturen	
toemaken	bereiden	
toeschikken	1. toezenden	
	2. afleggen	Handelingen 5 : 6
tollenaar	belastinginner	
trawant	handlanger (ongunstig); ook: lijfwacht	
treffelijk	voortreffelijk	
tribuut	schatting	
tuin	omtuining (heg of muur)	
tweedrachtig	onenig, verdeeld	Matthéüs 10 : 35
twistig	twistachtig	
U		
uitbehouden	overhouden	Genesis 27 : 36
uitlangen	tevoorschijn halen	Lukas 10 : 35
uitmaken	letterlijk: eronder werpen	Handelingen 6 : 11
uitschot	lichting soldaten	
uitspruiteling	spruit	Jesaja 22 : 24
uittijen	uittrekken	
uitvaagsel	schuim, uitschot	
uitworp doen	lading overboord zetten	

uitzeveren
uitzigen

uitkwijlen
door zijgen, afscheiden, reinigen

Leviticus 15 : 3
Matthéüs 23 : 24

V

vagen

vegen

vang

buit

Jesaja 49 : 24, v.

vatten

pakken; ook: verstaan, bevatten

Markus 2 : 2

veilbaar

te koop

Leviticus 25 : 14

venijngeving

gifmenging, toverij

verachtzaam

veracht, waardeloos

verbeiden

verwachten

verdek

afdak

verderfenis

verleiding

verdienen

slagen

Deuteronomium 25 : 2

verdoen

1. (van mensen:) verdelgen

2. (van goed:) verbruiken

verfoeisel

verfoeilijk ding

vergenoeging

tevredenheid

vergetelijk

vergeetachtig

Jakobus 1 : 25

vergripping

vergrijp

Daniël 6 : 5

verhelen

verbergen, verzwijgen

verhopen

hopen op

Handelingen 26 : 7

verkeren

1. veranderen, verleiden

2. zich ophouden

verkering

omkering, verderf

verkloeken (zich)

moed vatten

verkoelkamer

koele kamer

Richteren 3 : 24

verkrompen

korter geworden

Leviticus 22 : 23

verledigen

bezig houden

1 Koningen 7 : 5

verlopen

op de loop gaan

verlusten

verlustigen

Jesaja 66 : 11

vermaagschappen

verzwageren

Deuteronomium 7 : 3

vermangelen

verruilen

Leviticus 27 : 10

vermengeling

vermenging

Nehemía 13 : 3

vermits

wegens

Deuteronomium 28 : 57, 67

vernuftig

vindingrijk

verordineren

verordenen, bepalen

verrukken

verzetten

versaagd

bevreesd, moedeloos

versagen

de moed verliezen

verschonon

ontzien, sparen

verschudden

door schudden anders leggen

Jesaja 30 : 24

verschuldigen (zich)

zich schuldig maken

Numeri 5 : 7

versieren

verzinnen

Nehemía 6 : 8

Statenvertaling	verklaring	Bijbeltekst
verslaan (zich)	zich verwonderen	
verslagen	(soms:) neerslachtig	
verstellen	vermommen; ook: verplaatsen	
verstoren (zich)	boos worden	
verstoring	verwoesting	
verstouten (zich)	zie: onderwinden	
vertienen	tienden heffen	
vertijgen	zie: vertrekken	
vertoning	het vertoond worden	Lukas 1 : 80
vertrekken	1. uitstellen	
(vertoog, vertogen)	2. toeven	
vertrouwen	toevertrouwen	Lukas 12 : 48; 16 : 11
vertuinen	dichtmaken	Amos 9 : 11
vervaarnis	verschrikking	Psalm 88 : 16
verversing	verfrissing	
verwijzen	veroordelen	
verzaken	verloochenen	
verzenen	hielen	
verzeren	bezeren	
verzijpen	opdrogen	Jesaja 19 : 5
verzinnen	bedenken	
verzwering	zweer	
vlade	dunne koek	
vlaswiek	bundeltje vlas	
vlek	1. smet	
	2. dorp	
vluchtig	vluchtend	
voedsteren	opvoeden	Jesaja 60 : 4
voedsterheer	opvoeder, voogd	
voedsterling	voedsterkind	
voller	lakenbereider	
volständig	standvastig	
volvaardig	bereidvaardig	
vond	list, uitvlucht	
voorschrijving	aanbeveling	2 Korinthe 3 : 1
voorstander	leider, beschermer	
voortlangen	aanreiken	
voorttijen	verdertrekken	
voorzien	tevoren zien	Handelingen 2 : 31
vors	kikvors	
vraat	gulzigaard	
vrekheid	gierigheid	2 Korinthe 9 : 5
vrijjaar	elk 7e of 49ste jaar	
vroom	oprecht	

Statenvertaling	verklaring	Bijbeltekst
vroegeling	vroeg in het voorjaar geboren dier	Genesis 30 : 41, v.
vulsteen	steen om te vullen	Éxodus 35 : 27
W		
waag	toestel om te wegen	
waardschap	gezelschap	Markus 6 : 39
waardschappen	lett. maaltijd; groepen (gasten)	Markus 6 : 39
walg	sterke afkeer	
wederwillig	weerbarstig	Ezechiël 2 : 6
weedom	smart, droefheid	
weeldelijk	overmoedig	1 Samuël 15 : 32
weeldig	zorgeloos	Psalm 123 : 4
weeldig houden	verwennen	Spreuken 29 : 21
wegschikken	wegzenden	Jeremia 24 : 5
weinigheid	kleine hoeveelheid	Leviticus 25 : 16
welling	bron	Richteren 1 : 15
werpte	scheerdraad	Leviticus 13 : 52 v.
wervel	iets dat door een wervel- wind opgejaagd wordt	Psalm 83 : 14
wikke	plantengeslacht	Jesaja 28 : 25
willig	bereid, genegen	
windel	zwachtel	Ezechiël 16 : 4
wit	doel	Psalm 21 : 13 Filippenzen 3 : 14
Z		
zat	verzadigd, vol van	
zate	afdeling	Lukas 9 : 14
zever	speeksel	1 Samuël 21 : 13
ziften	zeven	Lukas 22 : 31
zuimen	dralen, talmen	
zwagerin	schoonzuster	Ruth 1 : 15
zwijmeling	beneveling	
zwijmelwijn	bedwelmende wijn	Psalm 60 : 5